

Rámec vízie o hospodárskom vývoji Slovenska

Autor: Prof. Ing. Jozef Medved', PhD.

VÝCHODISKÁ

- ↳ veľmi malý trh, bez kontinuálnej tradície trhového rozvoja
- ↳ nedostatok dokázateľného domáceho kapitálu
- ↳ nízka životná úroveň (podpriemer EÚ, relatívne kvalifikovaná a lacná pracovná sila)

SÚČASNOSŤ

- ↳ prechod z etapy najdynamickejšieho rozvoja
- ↳ významné postavenie zahraničného kapitálu pri určovaní podmienok na peňažnom trhu a trhu sofistikovaných komodít
- ↳ demografický vývoj
- ↳ málo výkonná štátna správa
- ↳ podmienkovaná stabilizácia politickej podpory vládnej exekutívy
- ↳ nejasné politicko-hospodárske ciele SR

OBNOVA RASTU V EÚ

- a) Fiškálna konsolidácia
- b) Zdroje rastu v budúcnosti
- c) Perspektíva kapitalizmu

a) FIŠKÁLNA KONSOLIDÁCIA

- ↳ fiškálna kontrakcia podľa jednotlivých štátov
diferencovaná
(napr. v USA sa chápe nezamestnanosť ako cyklicky nie ako krízový stav)
- ↳ v racionálnom využívaní rozpočtových zdrojov v štátnej správe
- ↳ priestor na fiškálny stimul (rozpočtové zdroje rezortov)

b) ZDROJE RASTU V BUDÚCNOSTI

ba) obchod

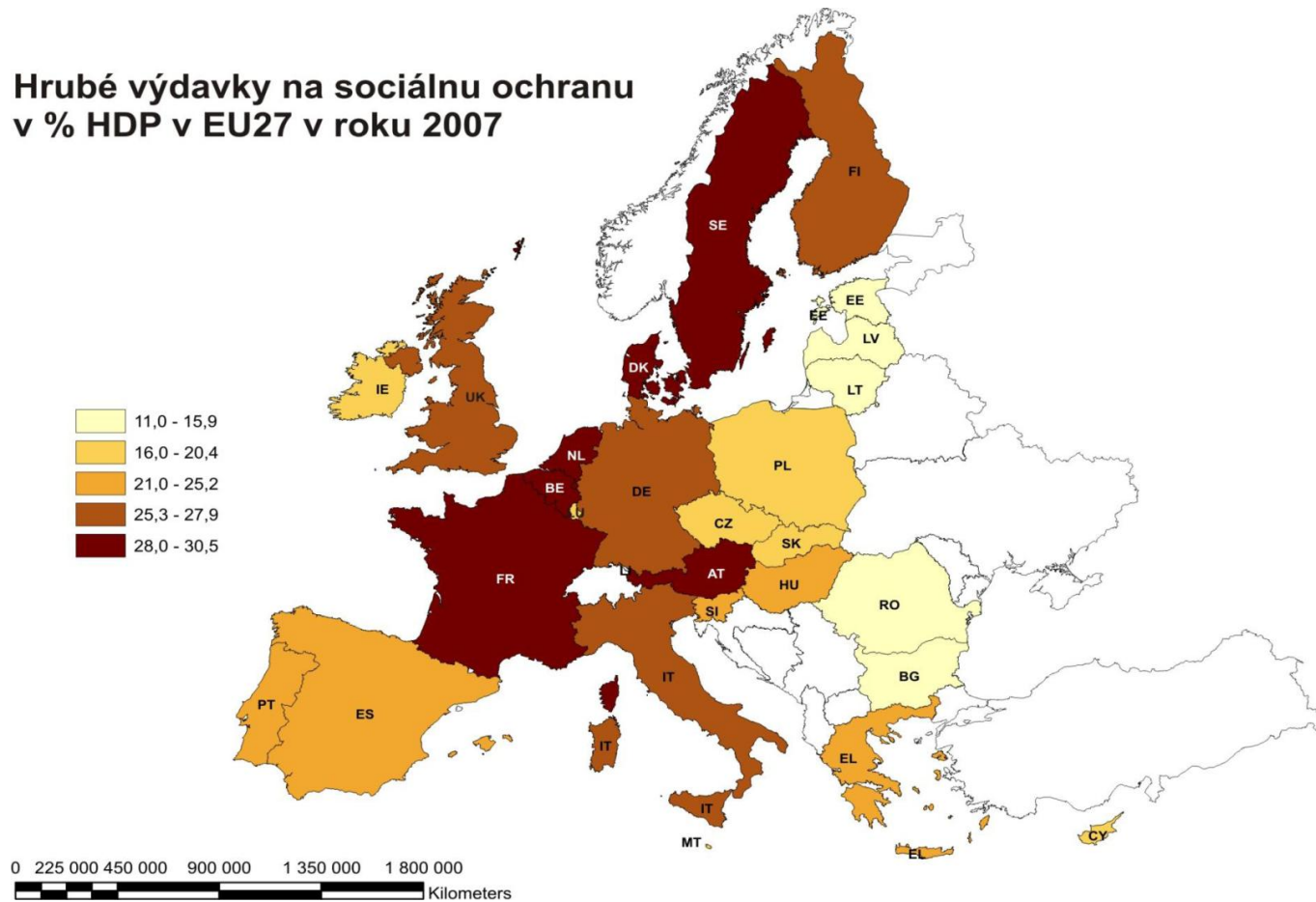
bb) inovácie

bc) zelený rast a energie

ba) Obchod (medzinárodný) - kľúčový pre budúci rast

- ↳ predávanie pozitívnych efektov verejnosti
- ↳ vyvinúť väčšie úsilie pri komunikácii s obyvateľstvom
- ↳ kúpna sila vo vzťahu k zahranično-obchodnej produkcii slabne
- ↳ SR minimalizuje výkon funkcie „sociálneho štátu“

Hrubé výdavky na sociálnu ochranu v % HDP v EU27 v roku 2007

bb) Inovácie – pohľad EÚ

- ↳ nepodporovať len výskum a vývoj (VaV)
- ↳ angažovať firmy, vysoké školy, potencionálnych klientov
- ↳ užšia spolupráca štátu pri vzdelávaní so súkromným sektorom
- ↳ zamerať sa na výučbu univerzálnych znalostí a zručností
- ↳ zvýšenie finančnej gramotnosti

bb) Inovácie – realita v SR

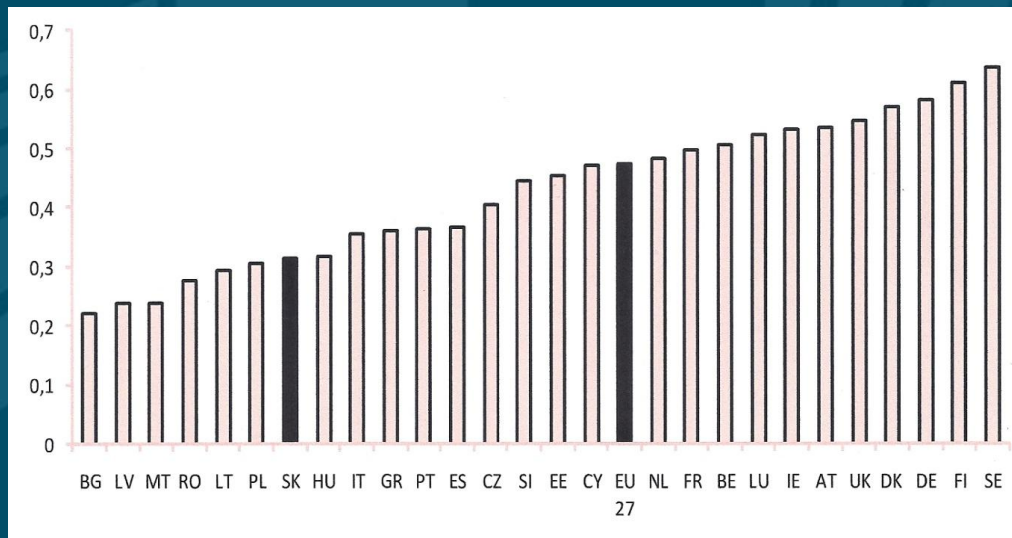
- ↳ nedostatočná úroveň znalostnej ekonomiky
- ↳ nízka úroveň zachovania ľudského kapitálu

bb) Inovácie – realita v SR

Sumárny inovačný index v SR (EIS, 2008)

- ↳ výdavky na vzdelávanie predstavovali 4,4% z HDP oproti 5,5% v EÚ-19
- ↳ výdavky na výskum a vývoj klesali do roku 2008 na 41,5% priemeru EÚ-27
- ↳ podnikové výdavky klesli na 14,4% priemeru EÚ-27
- ↳ SR dosahuje iba 64% priemeru EÚ-27

bb) Inovácie – realita v SR

Slovensko sa nachádza v rámci EÚ-27 na 24. mieste podľa indexu znalostnej ekonomiky. (EIS, 2008)

Súhrnný inovačný index za rok 2008 EÚ-27

zdroj: EIS 2008 Final report

bb) Inovácie – realita v SR

Vplyv dovozu sofistikovaných technológií do SR

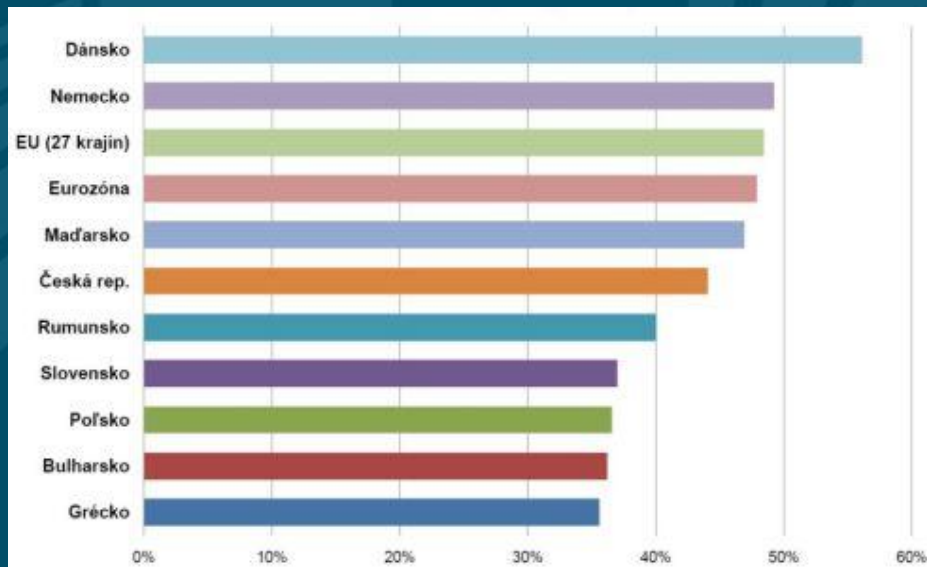
- ↳ výdavky na domáci VaV od roku 2000 poklesli k ultimu roka 2009 na 0,47% z HDP – štvrtina priemeru krajín EÚ–27 v relatívnom vyjadrení
- ↳ podiel podnikateľského sektora klesol na 20,3% priemeru EÚ–27 (ŠÚSR, 2009)
- ↳ na technologický rozvoj pripadá na dovoz technológie až 89%
- ↳ na vlastný domáci výskum 7%

bb) Inovácie – realita v SR

Priame zahraničné investície (PZI) prispeli

- ↳ k zmene platobnej bilancie na aktívnu
- ↳ k rastu produktivity práce

bb) Inovácie – realita v SR

Priame zahraničné investície (PZI) neprispeli k zvýšeniu úrovne podielu miezd na HDP (cca 38%, v EÚ-27 49%)

Podiel miezd na HDP vo vybraných krajinách EÚ
zdroj: Eurostat

bc) Zelený rast a energie - medzinárodný aspekt

Nie sú podmienky pre využívanie obnoviteľných zdrojov v energetike.

Prispel k tomu:

- ↳ neúspech rokovania o obmedzení klimatických zmien v Kodani
- ↳ prebytok zemného plynu na svetových trhoch
- ↳ znížený dopyt po energiách počas recesie

bc) Zelený rast a energie - medzinárodný aspekt

V strednodobom horizonte európska energetická politika očakáva dôležitú úlohu nasledovných energetických zdrojov:

- ↳ obnoviteľné zdroje
- ↳ jadrová energetika

Pre vysoké náklady a rizikovosť týchto zdrojov sa očakávajú garancie štátu.

bc) Zelený rast a energie - medzinárodný aspekt

V otázke hospodárenia s obmedzenými prírodnými zdrojmi:

VODA - ROPA - UHLIE - LESY

sa očakáva odstraňovanie „škodlivých“ vládnych dotácií a subvencií.

bc) zelený rast a energie – aspekt Slovenska

↳ prírodné predpoklady ponúkajú v oblasti enviromentalizácie hospodárstva a rozvoja energetiky využívanie troch zdrojov:

VODA - ATÓMOVÁ ENERGIA - BIOMASA

c) PERSPEKTÍVA KAPITALIZMU

Otázka na medzinárodných ekonomických fórach znie:

AKO DOSIAHNUŤ STABILNEJŠÍ EKONOMICKÝ SYSTÉM?

Súčasná kríza ukázala nedostatky finančného systému, tj. neexistovala nadnárodná sila, ktorá by bola schopná reformovať reguláciu finančných trhov.

c) PERSPEKTÍVA KAPITALIZMU

Súčasnú štvrtú formujúcu fázu treba vidieť *nie ako krízu kapitalizmu, ale ako krízu trhového fundamentalizmu:*

- ↳ tak trhy, ako aj vlády sa môžu myliť
- ↳ súbežne vedľa seba budú existovať rôzne varianty kapitalizmu
(formy kapitalizmu: americký, francúzsky, čínsky)

Ďakujem Vám za pozornosť.